

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **Š. F.**, zastoupený JUDr. Karlem Frimlem, CSc., advokátem se sídlem V Sedlci 29/15, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 9. 2016, č. j. KUJCK 122534/2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 3. 2017, č. j. 54 A 9/2016 – 37,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Třeboň, odboru dopravy, jako správního orgánu prvního stupně, ze dne 17. 5. 2016, č. j. D14/16-ZŠ, byl žalobce uznán vinným tím, že dne 24. 1. 2016 v 10:25 hodin řídil osobní motorové vozidlo zn. VW Caravelle, RZ: X, pod vlivem alkoholu. Při silniční kontrole provedené hlídkou Policie České republiky byla u žalobce provedena dechová zkouška přístrojem zn. Dräger, která po odečtení možné odchylky měřícího zařízení odhalila v dechu žalobce hladinu alkoholu v hodnotě 0,10 g/kg. Žalobce dále při silniční kontrole nepředložil řidičský průkaz. Žalobce uvedeným jednáním spáchal přestupek podle § 125c odst. 1 písm. b) a § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů

(zákon o silničním provozu). Správní orgán prvního stupně uložil za tento přestupek žalobci podle § 125c odst. 5 písm. c) zákona o silničním provozu pokutu ve výši 3000 Kč, dále mu podle § 125c odst. 6 zákona o silničním provozu uložil zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na území České republiky na dobu 6 měsíců, a dále mu též podle § 79 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a vyhlášky č. 231/1996 Sb., uložil povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1000 Kč.

[2] Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal zmocněnec žalobce odvolání. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

[3] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudkem uvedeným v záhlaví zamítl jako nedůvodnou.

[4] Krajský soud neshledal žalobcem namítanou nicotnost rozhodnutí žalovaného i správního orgánu prvního stupně. Postup správního orgánu prvního stupně i žalovaného podle krajského soudu odpovídal platné právní úpravě a jejich rozhodnutí nejsou nesprávná ani nezákonná. Rozhodnutí správních orgánů odpovídají principu tzv. nulové tolerance, tedy zákazu řídit motorové vozidlo pod vlivem jakéhokoli množství alkoholu. Dechová zkouška prokázala v případě žalobce po odečtení stanovené odchylky měřícího zařízení přítomnost alkoholu v množství 0,10 g/kg. Měřicí přístroj byl kalibrován a dechová zkouška proběhla řádným způsobem. Žalobce se předmětného přestupku prokazatelně dopustil a jeho subjektivní názor na vliv zjištěného množství alkoholu na jeho řidičské schopnosti je právně irelevantní. Krajský soud dále neshledal žádná pochybení ani při doručování rozhodnutí žalovaného či správního orgánu prvního stupně, na která žalobce během soudního řízení rovněž poukazoval.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), písm. b) a písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a navrhl zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

[6] Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí dvě stěžejní a podle jeho názoru související námitky, a to 1) zda bylo rozhodnutí žalovaného řádně doručeno a nabylo tak právní moci, a 2) zda zjištěná orientační (přibližná) hladina těkavých látek 0,1 g/kg v dechu stěžovatele mohla ovlivnit jeho schopnosti k řízení vozidla, resp. zda stěžovatel naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu ve spojení s § 5 odst. 2 písm. b) téhož zákona.

[7] Stěžovatel k prvé námitce uvádí, že rozhodnutí žalovaného dosud nebylo doručeno zákonným způsobem, protože mělo být doručeno i jemu, nikoli jen jeho zástupci. Stěžovatel v tomto směru poukazuje na § 34 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Podle tohoto ustanovení „*s výjimkou případů, kdy má zastoupený něco v řízení osobně vykonat, doručují se písemnosti pouze zástupci. Doručení zastoupenému nemá účinky pro běh lhůt, nestanoví-li zákon jinak*.“ Toto ustanovení je podle stěžovatele ve správním řádu

proto, aby se účastník řízení, má-li něco osobně vykonat, o své povinnosti skutečně dozvěděl. V tomto směru nemůže být dostatečné, pokud je rozhodnutí ukládající povinnost doručeno pouze advokátovi jako zástupci účastníka řízení, avšak takové rozhodnutí je nutné doručit do vlastních rukou i účastníkovi samotnému. Uvedené platí podle názoru stěžovatele právě i pro povinnost zaplatit pokutu, zdržet se řízení vozidla, odevzdat řidičský průkaz apod. Stěžovatel upozorňuje na to, že v případě doručování rozhodnutí ukládajícího povinnost pouze zástupci vznikne určité „vakuum“, neboť vždy bude nějaký čas trvat, než zástupce uvědomí o uložené povinnosti zastoupeného. U zákazu řízení motorových vozidel pak účastníkovi hrozí obzvlášť závažné následky (včetně trestněprávního postihu), neboť než se od svého zástupce ve správním řízení dozví o tom, že nadále motorová vozidla již řídit nesmí, může např. způsobit dopravní nehodu s vážnými důsledky. Podle mínění stěžovatele je tak jedinou správnou a logickou cestou, pokud se takové správní rozhodnutí doručí účastníkovi řízení do vlastních rukou, čemuž odpovídá i dikce § 34 odst. 2 správního řádu.

[8] Stěžovatel dále namítá, že neobstojí argument krajského soudu, podle něhož nebylo potřebné doručovat rozhodnutí žalovaného stěžovateli do vlastních rukou, neboť rozhodnutím žalovaného řízení skončilo a žalovaný po stěžovateli již žádnou osobní součinnost nevyžadoval. Výjimka v § 34 odst. 2 správního řádu nemíří pouze na „procesní“ povinnosti, ale dopadá na všechny situace, kdy má účastník řízení něco osobně vykonat, a to i třeba po právní moci rozhodnutí. V případě ukládání sankcí se za účelem jejich splnění nezahajuje nové řízení, všechny další potřebné úkony probíhají pod stejným jednacím číslem a se stejnými účastníky. Není rozhodné, zda mohl zástupce stěžovatele okamžitě svého klienta uvědomit o vyzvednutí zamítavého rozhodnutí žalovaného z datové schránky. Stěžovatel přesto dodává, že jeho advokát byl v době doručování rozhodnutí žalovaného v cizině a předmětné rozhodnutí z datové schránky vyzvedla dnes již bývalá sekretářka z jiné advokátní kanceláře, která pouze zástupci stěžovatele v době jeho nepřítomnosti mimořádně vypomáhala. Nelze tak použít ani § 20 odst. 6 správního řádu, neboť rozhodnutí žalovaného nepřevzal advokátní koncipient nebo jiný zaměstnanec advokátní kanceláře, ale osoba, která zaměstnankyní zástupce stěžovatele nikdy vůbec nebyla. S převzetím rozhodnutí žalovaného touto osobou tak nelze spojovat žádné právní účinky a rozhodnutí žalovaného nikdy nenabylo právní moci.

[9] Stěžovatel s ohledem na výše uvedené uzavírá, že krajský soud neměl o žalobě meritorně rozhodnout, ale měl ji v souladu s § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítnout.

[10] Druhý okruh kasačních námitek stěžovatele se týká, jak již bylo uvedeno výše, zjištěného množství alkoholu v jeho dechu. Stěžovatel obsáhle argumentuje tím, že zákonnou podmínkou přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu ve spojení s § 5 odst. 2 písm. b) téhož zákona je *ovlivnění* řidiče motorového vozidla alkoholem. Podle posledně uvedeného ustanovení „*řidič nesmí řídit vozidlo [...] bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; v případě jiných návykových látek uvedených v prováděcím právním předpise se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, pokud její množství v krevním vzorku řidiče dosáhne alespoň limitní hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem*.“ Podle stěžovatele nejsou-li však schopnosti řídit motorové vozidlo

alkoholem ovlivněny, nemůže být řidič za uvedený přestupek postižen. Stěžovatel se domnívá, že zjištěný výsledek přítomnosti alkoholu v jeho dechu, který činil 0,1 g/kg, neprokázal ovlivnění řidičských schopností stěžovatele. Hodnota alkoholu zjištěná v krvi stěžovatele je orientační a nelze při ní hovořit o jakémkoli ovlivnění jeho řidičských schopností. Z toho důvodu stěžovatel navrhoval provedení důkazu znaleckým posudkem, který by jeho tvrzení podpořil. Krajský soud však tento důkaz neprovedl, což zakládá nezákonnost napadeného rozsudku.

[11] Stěžovatel je toho názoru, že právní předpisy žádnou „nulovou toleranci" neznají, pouze zakazují řídit automobil tomu, kdo je alkoholem *ovlivněn*. Závěry krajského soudu jsou absurdní, protože v praxi znamenají, že jakákoli zjištěná hodnota alkoholu v organismu člověka, která přesáhne nulu, je trestná, byť by se jednalo o zcela zanedbatelné množství (stěžovatel uvádí jako příklad hodnotu 0,001 nebo 0,00000001 g/kg). Proto je rozhodující *stupeň ovlivnění řidičských schopností*. Právě stupeň ovlivnění řidičských schopností je třeba zjistit, už jen proto, že na každého člověka působí alkohol jinak. Hodnotu 0,1 g/kg však bude vždy třeba posoudit tak, že takové množství alkoholu v organismu nemá žádný vliv na schopnosti bezpečně řídit motorové vozidlo, a to i kdyby byla taková hodnota prokazatelně a nezvratně zjištěna.

[12] Stěžovatel rovněž poukázal na nedávnou judikaturu Nejvyššího soudu (poznámka: jedná se o rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2016, sp. zn. 21 Cdo 4733/2015, v podrobnostech viz část IVd. níže). Ten v případě zaměstnance, který požil dvě nealkoholická piva a následně dostal výpověď v práci, neboť nadýchal 0,31 promile, konstatoval, že „*...alkohol v dechu automaticky neznamená, že byl žalobce alkoholem současně ovlivněn*". Znalecký posudek znalce z Ústavu soudního lékařství Fakultní nemocnice v Ostravě pak v judikovaném případě dovodil, že „*teprve hladina alkoholu v krvi vyšší než 0,5 g/kg je považována za podnapilost*". Rozhodnutí ostravských soudů a následně Nejvyššího soudu prolomila dosavadní praxi správních orgánů v oblasti trestání dopravních přestupků.

III. Vyjádření žalovaného a replika stěžovatele

[13] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil v podání ze dne 29. 5. 2017. Žalovaný nejprve uvedl, že doručení žalobou napadeného rozhodnutí proběhlo v souladu se správním řádem. Toto rozhodnutí bylo doručeno do datové schránky zmocněného zástupce stěžovatele dne 15. 9. 2016, tímto dnem rovněž nabylo právní moci. Rozhodnutím žalovaného bylo rozhodnuto ve věci samé, jeho doručením bylo řízení ukončeno a žalovaný již nevyžadoval od stěžovatele žádnou osobní součinnost v rámci vedení procesu. Žalovaný na podporu svých závěrů citoval z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2015, č. j. 6 As 239/2014 – 39, a ze dne 27. 10. 2016, č. j. 9 As 9/2016 – 52.

[14] Žalovaný dále odmítl i druhou kasační námitku stěžovatele, podle které nebylo prokázáno naplnění skutkové podstaty předmětného přestupku. Žalovaný poukázal na to, že pro naplnění dané skutkové podstaty je zásadní, zda byl pomocí provedených dechových zkoušek zjištěn v těle stěžovatele alkohol. V případě stěžovatele byla řádně

provedenou zkouškou naměřena hodnota 0,34 g/kg, po odečtení stanovené odchylky ve výši 0,24 g/kg bylo zjištěno, že prokazatelné množství alkoholu v organismu stěžovatele bylo 0,10 g/kg. Tím bylo postaveno najisto i splnění podmínky ovlivnění stěžovatele alkoholem při řízení motorového vozidla. Žalovaný v tomto směru odkázal na závěry plynoucí z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2016, č. j. 10 As 173/2015 – 32, které mu dávají plně za pravdu.

[15] Žalovaný s ohledem na výše uvedené navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[16] Stěžovatel reagoval na vyjádření žalovaného replikou ze dne 11. 6. 2017. Stěžovatel v ní zopakoval, že nebezpečné je jen takové množství etylalkoholu v krvi, které prokazatelně schopnosti k řízení ovlivňuje a snižuje. Při krevní zkoušce se proto také prověřují i různé schopnosti a dovednosti, a to právě za účelem zjištění konkrétního ovlivnění řidiče. U dechové zkoušky se taková vyšetření neprovádí, a proto je dechová zkouška pouze orientační a málo průkazná. Stěžovatele proto překvapuje, jak tvrdošíjně žalovaný znění zákona popírá, přičemž označuje jeho závěry za nesmyslné. Stěžovatel odkazuje na znění § 5 odst. 1 písm. f) a písm. g) zákona o silničním provozu, podle něhož se vyšetření podle zvláštního právního předpisu týká výhradně *ovlivnění* alkoholem nebo jinou návykovou látkou, nikoli však – jak se mylně domnívá žalovaný – přítomnosti jakéhokoli množství těkavých látek v krvi. Stěžovatel rovněž opětovně upozornil na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 4733/2015, které podle názoru stěžovatele jeho argumentaci podporuje.

IV. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[17] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[18] Kasační stížnost není důvodná.

IV. a. Námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku

[19] Stěžovatel uplatňuje kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), písm. b) a písm. d) s. ř. s. Ze systematického pohledu je vhodné se nejprve zabývat kasačním důvodem dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy tvrzenou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku krajského soudu. Jde o natolik závažnou vadu, že se jí musí Nejvyšší správní soud zabývat z úřední povinnosti, tedy i bez námitky stěžovatele (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Pokud by přitom Nejvyšší správní soud shledal, že napadený rozsudek trpí vadou nepřezkoumatelnosti, musel by jej z tohoto důvodu zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[20] Povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (§ 54 odst. 2 s. ř. s.) představuje součást práva na spravedlivý proces i pojmu právního státu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy). Nepřezkoumatelné rozhodnutí nedává dostatečné záruky pro závěr, že nebylo vydáno v důsledku libovůle (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, nebo ze dne 21. 10. 2004, sp. zn. II. ÚS 686/02).

[21] Otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí správních soudů se Nejvyšší správní soud zabýval ve své dřívější judikatuře. Např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, konstatoval Nejvyšší správní soud toto: „*Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné*.“ V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, pak tento soud zaujal názor, že „*nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny*.“

[22] Nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou tedy zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52). Soudy však nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 – 19). S tímto kasačním důvodem je nutno zacházet obezřetně, neboť zrušením rozhodnutí soudu pro nepřezkoumatelnost se oddaluje okamžik, kdy základ sporu bude správními soudy uchopen a s konečnou platností vyřešen, což není v zájmu ani účastníků řízení, ani ve veřejném zájmu na hospodárnosti řízení před správními soudy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 – 25).

[23] K namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku krajského soudu uvádí Nejvyšší správní soud následující. Stěžovatel vznáší tuto námitku obecně, aniž by konkrétně rozvedl, v čem nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku tkví. Nejvyšší správní soud žádné pochybení, které by zakládalo nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu ve výše uvedeném smyslu, neshledal. Krajský soud se v odůvodnění rozsudku zabýval všemi žalobními námitkami a svůj právní náhled na posuzovanou věc vyložil srozumitelně a dostatečně. Z napadeného rozsudku je zřejmé, jakými úvahami se krajský soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty stěžovatele (k tomu viz především str. 6 a násl. rozsudku krajského soudu). Stěžovatel ostatně s výkladem podaným krajským soudem obsáhle polemizuje ve své

kasační stížnosti a v replice k vyjádření žalovaného, což by v případě nepřezkoumatelnosti rozsudku prakticky nebylo možné. Nesouhlas stěžovatele s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 – 30, ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 – 163, nebo ze dne 6. 12. 2016, č. j. 7 As 179/2016 – 37). Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že napadený rozsudek má všechny zákonné náležitosti a je ve světle výše citované judikatury srozumitelný. Tato kasační námitka tedy není důvodná.

IV. b. Doručování rozhodnutí žalovaného

[24] Stěžovatel dále uvádí, že žalovaný pochybil při doručování svého rozhodnutí, neboť postupoval v rozporu s § 34 odst. 2 správního řádu. Rozhodnutí žalovaného dosud nenabylo právní moci, protože nebylo zákonným způsobem oznámeno stěžovateli, a krajský soud měl proto žalobu odmítnout.

[25] Podle § 34 odst. 2 správního řádu „*s výjimkou případů, kdy má zastoupený něco v řízení osobně vykonat, doručují se písemnosti pouze zástupci. Doručení zastoupenému nemá účinky pro běh lhůt, nestanoví-li zákon jinak*."

[26] Nejvyšší správní soud nejprve zdůrazňuje, že stěžovatelem nastíněnou otázku již řešil ve své předcházející judikatuře. Nejvyšší správní soud proto shodně jako krajský soud poukazuje na rozsudek ze dne 6. 5. 2015, č. j. 6 As 239/2014 – 39. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku uvedl, že „*ustanovení § 33 a § 34 správního řádu jako celek upravují obecně vztah mezi zástupcem a zastoupeným, přičemž rozlišují jednotlivé typy a formy zastoupení, jakož i jeho obsah a rozsah. Typické pro tento vztah je, že zástupce jedná sice jménem zastoupeného, avšak důsledky jeho úkonů, které pro zastoupeného činí, plynou vždy zastoupenému. Zástupce tak svými úkony vyvolává vznik práv či povinností zastoupenému. Protože je to právě zástupce, který má hájit práva zastoupeného ve správním řízení,* ***normuje správní řád zásadu, že i písemnosti, které jsou zastoupenému určeny, jsou doručovány výhradně jeho zástupci*** *a pouze takové doručení má účinky založení běhu lhůt pro účely řízení. Tato* ***zásada je prolomena výjimkou****, uvedenou* ***v § 34 odstavci 2 správního řádu****, která* ***stanoví, že zastoupenému (tedy účastníku řízení) se doručí*** *takové* ***písemnosti, které jej povolávají v daném řízení něco osobně vykonat. Musí se*** *tedy* ***jednat o písemnost, kterou je zastoupenému v řízení ukládána*** *nějaká* ***procesní povinnost*** *proto, aby byl smysl či obsah řízení naplněn. Typickým takovým úkonem je provedení výslechu účastníka v řízení; jeho osobní výpověď nemůže totiž poskytnout nikdo jiný, než on sám, a to za předpokladu, je-li jeho osobní účast nutná pro dosažení cíle řízení, tedy pro zjištění skutkového stavu, na němž je konečný výsledek řízení zbudován*" (zvýraznění přidáno).

[27] Nejvyšší správní soud konstatuje, že v nyní posuzovaném případě doručoval žalovaný rozhodnutí, kterým zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Prvostupňovým rozhodnutím byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání dopravních přestupků a za tyto přestupky mu byly uloženy sankce. Rozhodnutí žalovaného tedy představovalo rozhodnutí ve věci samé, kterým bylo řízení ukončeno. Žalovaný tak již nepotřeboval žádnou osobní součinnost žalobce, a proto správně doručoval napadené rozhodnutí pouze jeho zástupci. Právě tímto způsobem je nejúčinněji zajištěna i ochrana samotného stěžovatele. Zástupce (právní profesionál) může provádět co

nejrychleji a nejúčinněji potřebné právní kroky k zajištění toho, aby zastoupený byl včas informován a jeho práva byla šetřena.

[28] V daném případě není sporu o tom, že stěžovatel byl v řízení zastoupen advokátem JUDr. Karlem Frimlem, CSc. (viz plná moc ze dne 7. 3. 2016, ve spise správního orgánu prvního stupně založená na č. l. 6). Rozhodnutí žalovaného, kterým předmětné řízení končilo, pak mělo být doručeno toliko uvedenému zástupci. Tvrdí-li stěžovatel v kasační stížnosti, že rozhodnutí žalovaného mělo být doručeno nejen jeho zástupci, ale i jemu, pak se (jak je shora vyloženo) mýlí. Doručení rozhodnutí žalovaného zástupci stěžovatele vyvolalo účinky s tím spojené a krajský soud nemohl žalobu jako předčasnou odmítnout (k tomu dále srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 100/2008 – 61, a ze dne 27. 10. 2016, č. j. 9 As 9/2016 – 52).

[29] Nejvyšší správní soud ve správním spise ověřil, že rozhodnutí žalovaného bylo zástupci stěžovatele, JUDr. Karlovi Frimlovi, CSc., advokátovi, doručeno do datové schránky dne 15. 9. 2016 (doručenka založená ve správním spise žalovaného na č. l. 3), tedy v souladu s § 34 odst. 2 správního řádu. S ohledem na argumentaci uvedenou výše je tvrzení stěžovatele o tom, že jeho zástupce byl v době doručování rozhodnutí žalovaného v cizině a písemnost z datové schránky vyzvedla jiná osoba, právně irelevantní. I kdyby Nejvyšší správní soud této obraně stěžovatele uvěřil, nemělo by to na posouzení věci vliv. Pokud zástupce stěžovatele - advokát – odjel na krátkou dobu do zahraničí či je jinak nepřítomen, je jeho odpovědností zajistit, aby jeho klienti nedošli újmy kvůli jeho nepřítomnosti, a to ani v souvislosti s přebíráním zásilek doručovaných prostřednictvím veřejné datové sítě. Nejvyšší správní soud upozorňuje na to, že příjem datových zpráv po dobu nepřítomnosti adresáta lze do jisté míry regulovat např. pomocí vypnutí datové schránky, tímto způsobem dojde pouze k dodání zprávy, nikoli k jejímu doručení (resp. k doručení zprávy může následně dojít až opětovným spuštěním datové schránky, popř. fikcí po uplynutí zákonem stanovené doby). Zástupce stěžovatele také samozřejmě nese odpovědnost za to, komu svěřil přístupové údaje ke své datové schránce po dobu nepřítomnosti v České republice, jen stěží se proto nyní může dovolávat, že je svěřil cizí osobě a k účinnému doručení předmětné písemnosti tím nedošlo.

[30] Pro úplnost lze dodat, že § 34 odst. 2 správního řádu vyžaduje doručování přímo účastníkovi, pokud má něco v řízení osobně *vykonat*. Předmětné ustanovení tedy míří na situace, kdy se po účastníkovi vyžaduje aktivní (komisivní) jednání. Zákaz činnosti, který byl stěžovateli uložen, je naopak povahy omisivní, tzn. stěžovatel byl pouze povinen určité činnosti se zdržet (zde řízení motorových vozidel). I z toho důvodu není argumentace stěžovatele předestřená v kasační stížnosti příhodná.

IV. c. Naplnění skutkové podstaty přestupku

[31] Další kasační argumentace stěžovatele se týká otázky, zda stěžovatel svým jednáním naplnil skutkovou podstatu přestupku dle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu ve spojení s § 5 odst. 2 písm. b) téhož zákona. Stěžovatel obsáhle namítá, že v době řízení motorového vozidla nebyl alkoholem ovlivněn.

[32] Ani tyto kasační námitky stěžovatele neshledává Nejvyšší správní soud důvodnými.

[33] Podle § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu „*řidič nesmí řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; v případě jiných návykových látek uvedených v prováděcím právním předpise se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, pokud její množství v krevním vzorku řidiče dosáhne alespoň limitní hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem*.“ Dle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu „*fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky*.“

[34] Mezi stranami je nesporné, že stěžovatel dne 24. 1. 2016 v 10:25 hodin řídil v obci Třeboň osobní motorové vozidlo zn. VW Caravelle, RZ: X, přičemž byl zastaven a kontrolován policejní hlídkou. Stěžovatel na místě nepředložil řidičský průkaz s odůvodněním, že jej zapomněl doma. U stěžovatele byla v 10:29 hodin provedena dechová zkouška přístrojem zn. Dräger Alcotest 7510 s pozitivním výsledkem 0,36 g/kg alkoholu v dechu. V čase 10:35 hodin byla dechová zkouška zopakována s pozitivním výsledkem 0,34 g/kg alkoholu v dechu. Stěžovatel k tomu uvedl, že předchozího dne mezi 20:00 hod. a 22:00 hod. vypil čtyři desetistupňová piva zn. Kozel. Na místě bylo se stěžovatelem sepsáno oznámení přestupku, ke kterému se stěžovatel nevyjádřil a podepsal jej. Stěžovatel souhlasil s naměřenými hodnotami a lékařské vyšetření nepožadoval. Tyto skutečnosti jsou patrné ze spisového materiálu (viz č. l. 1 spisu správního orgánu prvního stupně) a stěžovatel je v průběhu řízení před krajským soudem nezpochybňoval.

[35] Krajský soud vyšel při posuzování daného případu především z té skutečnosti, že zákonná úprava v České republice vychází z tzv. nulové tolerance k hladině alkoholu v organismu řidiče. Tento závěr považuje Nejvyšší správní soud za správný, neboť byl opakovaně judikaturou tohoto soudu potvrzen. Z konstantní judikatury lze odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2010, č. j. 8 As 59/2010 – 78, kde soud konstatoval, že „*v České republice platila a platí zásada tzv. nulové tolerance alkoholu při řízení motorových vozidel. Prokáže-li správní orgán právně konformním způsobem přítomnost alkoholu v krvi obviněného a tato skutečnost je zapříčiněna požitím alkoholického nápoje, jsou (za dalších předpokladů) naplněny znaky skutkové podstaty přestupku dle § 22 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích* [poznámka: aktuálně podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu]. *Pokud krajský soud operoval s pojmem tzv. fyziologické hladiny alkoholu v krvi, je třeba zdůraznit, že pro posouzení viny ze spáchání přestupku musí být vyloučeno, že je zjištění konkrétní hladiny alkoholu v těle obviněného důsledkem jiné okolnosti*.“ Tento názor byl dále potvrzen např. v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2012, č. j. 7 As 77/2011 – 76, ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 As 141/2014 – 24, či ze dne 11. 5. 2016, č. j. 10 As 173/2015 – 32.

[36] V posledně zmiňovaném rozsudku č. j. 10 As 173/2015 – 32 Nejvyšší správní soud uvedl, že „*společenská škodlivost stěžovatelova jednání v souzeném případě spočívala v ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, a to v důsledku řízení vozidla pod vlivem*

*alkoholu. **Zákonodárce** tím, že **v § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu zakotvil nulovou toleranci hladiny alkoholu při řízení vozidla**, zároveň definoval zájem společnosti na tom, aby řidiči neřídili vozidla pod vlivem alkoholu. **Jednání v rozporu s touto povinností je** totiž **potenciálně způsobilé ohrozit bezpečnost provozu** na pozemních komunikacích. **Každé porušení této povinnosti je nutné považovat za společensky škodlivé, a** tudíž **naplňující materiální stránku správního deliktu**. Při úvaze, **byl-li spáchán přestupek podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, se nerozlišuje míra škodlivosti takového jednání ve smyslu rozlišování řidičových schopností bezpečně vozidlo ovládat.** Z hlediska zavinění postačí, dopustil-li se řidič takového jednání alespoň v nevědomé nedbalosti. [...] **Pro naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu proto není rozhodující, do jaké míry byl řidič alkoholem ovlivněn (to je ryze individuální záležitost), ale postačuje, že ovlivněn byl, tj. že v jeho těle byl přítomen alkohol**.“*

[37] S ohledem na výše uvedené je argumentace stěžovatele týkající se míry ovlivnění jeho řidičských schopností v návaznosti na zjištěnou hladinou alkoholu v jeho organismu právně irelevantní. Pro naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu postačuje, že v těle stěžovatele byla průkazně zjištěna přítomnost alkoholu.

[38] Nejvyšší správní soud si je vědom, že stěžovatel opakovaně tvrdí, že dechová zkouška je pouze orientační, nepřesná, a že podle jeho názoru musí dojít k laboratornímu vyšetření krve pomocí metody plynové chromatografie. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu je řidič povinen podrobit se na výzvu policisty vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem. Tímto zvláštním právním předpisem byl v rozhodné době zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů (poznámka: tento právní předpis byl s účinností ode dne 31. 5. 2017 nahrazen zákonem č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, který obsahuje ohledně orientačního a odborného lékařského vyšetření obdobnou právní úpravu jako zákon č. 379/2005 Sb.).

[39] Podle § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb. je orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu povinna se podrobit osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že vykonává činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit majetek, pod vlivem alkoholu, a dále osoba, u které je důvodné podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s požitím alkoholického nápoje. **Spočívá-li orientační vyšetření zjišťující obsah alkoholu v dechové zkoušce provedené analyzátorem alkoholu v dechu, splňujícím podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, odborné lékařské vyšetření se neprovede**. V případě, že osoba tento způsob orientačního vyšetření odmítne, provede se odborné lékařské vyšetření. Zvláštním právním předpisem, který má na mysli § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb., je zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, resp. prováděcí vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu (srov. bod 7.4.2 přílohy uvedené vyhlášky a též pro úplnost srov. obdobnou úpravu v § 19 až 25 zákona č. 65/2017 Sb.).

[40] Je zřejmé, že právní úprava předvídá dva způsoby vyšetření zjišťujících obsah alkoholu v organismu člověka, a to *orientační vyšetření* [podle § 2 písm. o) zákona č. 379/2005 Sb. např. dechová zkouška] a *odborné lékařské vyšetření* [podle § 2 písm. p), písm. q) zákona č. 379/2005 Sb. např. odběr vzorku žilní krve]. *Odborné lékařské vyšetření* vzorku krve se provádí v případě, kdy je odmítnuto provedení dechové zkoušky, popř. v situacích, kdy dechovou zkoušku nelze provést či úspěšně dokončit. Je-li dechová zkouška provedena analyzátorem alkoholu v dechu, splňujícím podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, odborné lékařské vyšetření se neprovede, resp. provedeno být nemusí.

[41] K průkaznosti dechové zkoušky se vyjádřil Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 16. 5. 2012, č. j. 3 As 12/2012 – 21, v němž uvedl, že *„[...] přítomnost alkoholu v krvi je možné prokázat na základě samotného orientačního vyšetření. V opačném případě by zákon v případě pozitivního výsledku dechové zkoušky nepochybně požadoval i následné provedení lékařského vyšetření za účelem potvrzení přítomnosti alkoholu v krvi řidiče*.“ Nejvyšší správní soud ve své předchozí judikatuře rovněž zdůraznil, že výraz „*orientační*“ znamená, že zjištěná hladina alkoholu v krvi je sice zjištěna jen přibližně, nicméně tuto „*přibližnost*“ lze kvantifikovat a zohlednit v konečném výsledku zkoušky. V úvahu je třeba vzít jednak možnou odchylku měření přístroje (0,04 g/kg) a dále fyziologickou hladinu alkoholu v krvi ve výši 0,2 g/kg, která může být způsobena jinými vlivy (např. přirozená hladina alkoholu v krvi, požití přípravku proti kašli či rýmě, požití ovocného kompotu, atd.), než je přímé požití alkoholu. Tyto hodnoty je nutné od výsledku dechové zkoušky odečíst a takto jej tedy korigovat ve prospěch řidiče (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2011, č. j. 2 As 56/2011 – 79).

[42] Jak již Nejvyšší správní soud shrnoval výše, byla při kontrole stěžovatele dne 24. 1. 2016 v 10:29 hodin provedena dechová zkouška přístrojem zn. Dräger Alcotest 7510 s pozitivním výsledkem 0,36 g/kg alkoholu v dechu. V čase 10:35 hodin byla dechová zkouška zopakována s pozitivním výsledkem 0,34 g/kg alkoholu v dechu. Součástí správního spisu je ověřovací list č. 1014-OL-31324-15 analyzátoru alkoholu v dechu typu Dräger Alcotest 7510, z něhož je zřejmé, že ověření bylo provedeno dne 27. 10. 2015, doba platnosti ověření končila dne 27. 10. 2016. Součástí spisového materiálu je též kalibrační protokol o zkoušce předmětného analyzátoru č. P/2015/1794/10, z něhož je zřejmé, že kontrola přístroje byla provedena dne 19. 10. 2015 a příští zkouška měla být provedena dne 18. 4. 2016 (viz č. l. 13 ve spise správního orgánu prvního stupně). Měření alkoholu v dechu stěžovatele bylo provedeno v souladu s metodikou měření alkoholu v dechu Českého metrologického institutu č. 114-MP-C008-08, podle které *„je nutné při pozitivních zkouškách na alkohol (na displeji přístroje se zobrazí číselná hodnota větší než 0,00) měření minimálně jednou zopakovat po uplynutí 5 minut. Aby bylo možné výsledek brát jako akceptovatelný, nesmí mezi výsledky obou měření být rozdíl větší než 10 %*.“ Významem metodiky měření se již Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 11. 7. 2013, č. j. 7 As 170/2012 – 24, v němž uvedl následující: *„Metodiku sice není možno samu o sobě považovat za právně závazný pokyn pro postup policisty, nicméně má pro posouzení věrohodnosti měření velký význam. Metodika má zohlednit všechny relevantní vlastnosti měřicího přístroje (zejména jeho technické parametry, fyzikální principy, na základě nichž funguje, aj.) včetně předem předvídatelné nestandardní situace při měření. S ohledem na to vše má dát uživateli měřicího přístroje takové pokyny k jeho používání, které povedou při jejích*

dodržení ke spolehlivým výsledkům měření. Metodika má tedy zajistit, že postupuje-li policista podle ní, může být výsledek měření považován za věrohodný."

[43] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že měření alkoholu v organismu stěžovatele pomocí dechového analyzátoru proběhlo v souladu se zákonnými požadavky i s požadavky, které na tento postup zjišťování alkoholu v krvi řidičů klade konstantní judikatura (viz výše). Subjektivní názor stěžovatele na vliv zjištěného množství alkoholu na jeho schopnosti k řízení motorového vozidla je pro posouzení věci naprosto nerozhodný. U stěžovatele proběhly v rozmezí pěti minut dvě dechové zkoušky pomocí ověřeného a řádně kalibrovaného analyzátoru, které potvrdily přítomnost alkoholu v krvi stěžovatele, rozdíl mezi výsledky obou měření přitom nepřesáhl 10 %. Od druhého (nižšího) výsledku pak správní orgány zcela správně a ve prospěch stěžovatele odečetly hodnotu 0,24 g/kg, výsledná prokazatelná hodnota alkoholu v krvi stěžovatele tak dosáhla výše 0,10 g/kg. Nic nesvědčí o tom, že by výsledek měření nebylo možno považovat za věrohodný. Naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu tak bylo v případě stěžovatele nade všechnu pochybnost a náležitým způsobem prokázáno. Dechové zkoušky proběhly bez problémů a byly úspěšně dokončeny, nebyl tak žádný zákonný důvod pro to, aby bylo provedeno odborné lékařské vyšetření stěžovatele.

[44] Námitky stěžovatele, že dechová zkouška je orientační, nespolehlivá a neprůkazná, je tedy nutno s odkazem na výše předestřenou argumentaci odmítnout. Stěžovatel pomíjí, že dechová zkouška v jeho případě zjistila množství alkoholu v jeho organismu ve výši 0,34 g/kg. Teprve po odečtení stanovené odchylky od fakticky zjištěného množství byl dán konečný výsledek měření ve výši 0,10 g/kg, který se zdá stěžovateli jako velmi nízký, a proto jej napadá a tvrdí, že taková hodnota odpovídá toliko přirozené hladině alkoholu v krvi. I po odečtení stanovené odchylky byl alkohol v krvi stěžovatele přítomen a stěžovatel je tak plně odpovědný za předmětný přestupek. Stěžovatel si mohl a měl být vědom, že v době řízení motorového vozidla mohl stále být alkoholem ovlivněn, přestupek tedy spáchal minimálně z nedbalé nevědomosti. Argumentace, že stěžovatel vypil večer před jízdou pouze čtyři desetistupňová piva a druhý den ráno tedy v žádném případě nemohl nic nadýchat, zůstala v rovině pouhého tvrzení. Jen stěžovatel ví, jaké alkoholické nápoje a v jakém množství před jízdou požil, v každém případě je však plně odpovědný za své jednání a je jen na něm, aby svědomitě zvážil, zda může být alkoholem ve smyslu zákona o silničním provozu během jízdy ještě stále ovlivněn, či nikoli. K ověření přítomnosti zbytkového alkoholu v organismu nadto existují na trhu běžně dostupné technické pomůcky.

[45] Krajský soud postupoval s ohledem na výše uvedené správně, když k provedení důkazu znaleckým posudkem pro nadbytečnost nepřistoupil (viz odst. 30 rozsudku krajského soudu). I kdyby byl takový posudek vyžádán, nemohl by zpětný propočet hladiny alkoholu vyvrátit důkaz dechovou zkouškou. Důkaz dechovou zkouškou, která byla provedena pomocí řádně ověřeného a kalibrovaného analyzátoru, za současného naplnění podmínek stanovených metodikou měření alkoholu v dechu Českého metrologického institutu, je totiž postačující k prokázání viny stěžovatele. V souhrnu tak všechny skutečnosti, ze kterých vycházely správní orgány i krajský soud, tvoří logický a uzavřený řetězec důkazů, které dokládají, že se stěžovatel přestupku dopustil. Za takové

situace nebylo nutno provádět další důkazy a správní orgány, resp. krajský soud, proto neporušily povinnost zjistit skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti.

IV. d. Judikatura Nejvyššího soudu

[46] Stěžovatel též v kasační stížnosti a v replice poukázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2016, sp. zn. 21 Cdo 4733/2015, které podle jeho názoru prolomilo dosavadní praxi tzv. nulové tolerance alkoholu při řízení motorových vozidel.

[47] Nejvyšší správní soud musí předně upozornit, že citovaný judikát má jistě velký význam pro interpretaci pracovněprávních předpisů, avšak jeho závěry nelze bez dalšího přenést do oblasti přestupků v dopravě a řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu (v podrobnostech k tomu viz níže).

[48] Nejvyšší správní soud dále považuje za nezbytné zásadně korigovat citaci výše uvedeného rozhodnutí Nejvyššího soudu v replice stěžovatele, která je velmi zavádějící. Stěžovatel totiž vynechal v citované pasáži několik důležitých slov a slovních spojení, na jiných místech naopak některá slova přidal. Nejvyšší soud podle stěžovatele konstatoval, že „*stav pod vlivem alkoholického nápoje nemusí být dán již pouhým požitím alkoholického nápoje, nýbrž k jeho požití musí dojít v takové míře, že má vliv na snížení duševních funkcí a celkové pohotovosti. Pozitivní zjištění alkoholu v organismu neznamená vždy bez dalšího porušení povinností...*“

[49] Celý odstavec rozsudku sp. zn. 21 Cdo 4733/2015, ze kterého stěžovatel citoval, však zní takto: „*V posuzovaném případě odvolací soud neměl pochybnosti, že pozitivní zjištění o tom, zda je zaměstnanec pod vlivem alkoholických nápojů, znamená porušení jeho povinnosti vztahující se k jím vykonávané práci ve smyslu ustanovení § 106 odst. 4 písm. e) zák. práce, které zakazuje vstupovat pod jejich vlivem na pracoviště zaměstnavatele. Při hodnocení intenzity tohoto porušení právních povinností - na rozdíl od žalované, která rozvázala pracovní poměr se žalobcem vycházejíc ze zásady tzv. nulové tolerance k alkoholu zdůraznil, že posouzení otázky intenzity tohoto porušení pracovních povinností vždy závisí na konkrétních okolnostech daného případu. Hodnotil proto nejen pozitivní zjištění samo o sobě, nýbrž i hodnoty, které byly zjištěny (mj. okolnost, že před vlastním počátkem směny byl výsledek zjištění 0,23, tedy hodnota, která se blíží hladině 0,2, jež je považována za neprůkaznou s ohledem na možnou laboratorní chybu, resp. tzv. fyziologickou hladinu), přičemž přihlížel k osobě žalobce a k jeho dosavadnímu postoji k plnění pracovních úkolů, kdy žalobce byl zaměstnán u žalované více než 18 let, přičemž nebylo tvrzeno ani v řízení nevyšlo jiným způsobem najevo, že by mu bylo v minulosti vytýkáno porušení pracovních povinností, a neponechal stranou ani skutečnost, že žalobce vykonával funkci vedoucího směny v provozu ocelárny. S přihlédnutím k tomu, že stav, kdy zaměstnanec ve smyslu ustanovení § 106 odst. 4 písm. e) zák. práce vstupuje na pracoviště zaměstnavatele pod vlivem alkoholického nápoje, nemusí být dán již pouhým požitím alkoholického nápoje, nýbrž k jeho požití musí dojít v takové míře, že má vliv na snížení duševních funkcí a celkové pohotovosti zaměstnance (srov. obdobně závěry býv. Nejvyššího soudu ze dne 27. 1. 1974 sp. zn. Cpj 37/74 uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek roč. 1976 pod č. 11), je správný závěr odvolacího soudu, že pozitivní zjištění neznamená vždy (bez dalšího) porušení povinností takové intenzity, aby je bylo možné kvalifikovat jako závažné porušení povinnosti ve smyslu § 52 písm. g) zák. práce*.“

[50] Nejvyšší soud se tedy v rozsudku ze dne 19. 12. 2016, sp. zn. 21 Cdo 4733/2015, zabýval výkladem pracovněprávních předpisů, nikoli veřejnoprávních, konkrétně se zabýval výkladem § 106 odst. 4 písm. e) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v návaznosti na důvod výpovědi z pracovního poměru podle § 52 písm. g) zákoníku práce. Nejvyšší soud v posuzovaném případě souhlasil se závěrem odvolacího soudu, že dotčený zaměstnanec pod vlivem alkoholického nápoje na pracoviště zaměstnavatele vstoupil, čímž nepochybně porušil povinnost stanovenou v § 106 odst. 4 písm. e) zákoníku práce. Nejvyšší správní soud chápe tento dílčí závěr jako potvrzení „nulové tolerance" k alkoholu i v oblasti pracovněprávní – o „prolomení" této zásady (které dovozuje stěžovatel) tedy nemůže být řeč. Nejvyšší soud pak potvrdil názor odvolacího soudu, podle kterého s přihlédnutím ke všem relevantním okolnostem daného případu neznamenalo toto porušení pracovních povinností zaměstnance důvod k výpovědi podle § 52 písm. g) zákoníku práce, resp. nejednalo se o tak závažné a intenzivní porušení pracovních povinností, aby zakládalo výpovědní důvod dle zmíněného ustanovení zákoníku práce. Šlo tedy o posouzení *intenzity* porušení právní normy ze strany dotčeného zaměstnance, nikoli o to, zda k porušení došlo či nikoli. V případě stěžovatele naopak nejde o posouzení intenzity či závažnosti porušení povinnosti, ale právě o to, zda k porušení došlo, tedy konkrétně zda došlo k *naplnění skutkové podstaty* přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu. Stěžovatel svým jednáním skutkovou podstatu tohoto přestupku naplnil, jak bylo podrobně rozvedeno v odstavcích [31] až [45] výše.

[51] S ohledem na výše uvedené považuje Nejvyšší správní soud stěžovatelův nepřesný a z kontextu vytržený odkaz na citovaný judikát Nejvyššího soudu za nepřiléhavý.

[52] Nejvyšší správní soud opětovně zdůrazňuje, že v České republice platí zásada tzv. nulové tolerance alkoholu při řízení motorových vozidel a podle níž je jakékoliv množství alkoholu z požití alkoholických nápojů způsobilé k tomu, aby jím byl řidič při řízení ovlivněn (z novější judikatury tohoto soudu k tomu srov. rozsudek ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 As 163/2016 – 28). Tato zásada je navíc z dikce § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu zřejmá, neboť podle věty druhé (za středníkem) tohoto ustanovení *pouze* v případě jiných návykových látek uvedených v prováděcím právním předpise se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, pokud její množství v krevním vzorku řidiče dosáhne alespoň limitní hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem, což je ve vztahu k alkoholu dikcí této druhé věty zmíněného ustanovení vyloučeno. V případě alkoholu tedy není stanoveno prováděcím právním předpisem žádné minimální limitní množství, které musí být zjištěno, jinak nelze uplatnit odpovědnost řidiče za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu.

[53] Nejvyšší správní soud pro úplnost podotýká, že pojetí nulové tolerance alkoholu v krvi při řízení motorových vozidel opakovaně aproboval jako ústavně konformní i Ústavní soud (srov. např. usnesení ze dne 5. 1. 2012, sp. zn. III. ÚS 3431/11). Ostatně právě i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2016, č. j. 10 As 173/2015 – 32, z jehož závěrů nyní soud především vycházel a neshledal přitom žádný důvod se od nich jakkoli odchýlit, byl napaden ústavní stížností. Tato ústavní stížnost byla Ústavním soudem pro zjevnou neopodstatněnost odmítnuta, neboť Ústavní soud neshledal na ustálených závěrech Nejvyššího správního soudu nic nesprávného, resp. protiústavního

(srov. usnesení ze dne 9. 8. 2016, sp. zn. I. ÚS 2319/16). Lze přitom poukázat na to, že v případě posuzovaném soudem pod sp. zn. 10 As 173/2015 byla řidiči naměřena prokazatelná hodnota alkoholu v krvi pouze ve výši 0,01 g/kg.

[54] Závěrem Nejvyšší správní soud dodává, že zjištěné množství alkoholu v organismu stěžovatele mělo vliv na výši uložené sankce. Změřené množství alkoholu v krvi řidiče je jednou z okolností, ke které správní orgán přihlíží při stanovení výměry zvolené sankce. Správní orgán prvního stupně tak ve věci stěžovatele učinil, když s přihlédnutím k zjištěnému nízkému množství naměřeného alkoholu uložil stěžovateli pokutu i zákaz řízení všech motorových vozidel na spodní hranici zákonného rozpětí, tj. pokutu ve výši 3000 Kč (při zákonné sazbě od 2500 Kč do 20 000 Kč) a zákaz řízení v délce trvání 6 měsíců (při zákonném rozpětí od 6 měsíců do jednoho roku). Zjištěné množství alkoholu v krvi řidiče nemá žádný vliv na jeho odpovědnost za předmětný dopravní přestupek, ale promítá se do hodnocení a úvah o společenské nebezpečnosti spáchaného přestupku a má vliv na přísnost uložené sankce. To bylo ve stěžovatelově případě naplněno.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[55] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost stěžovatele jako nedůvodnou, neboť nepřisvědčil žádné z uplatněných námitek. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud dle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[56] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Jelikož stěžovatel neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch, nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2017

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu